

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα

22/11/1995

18, Αριθ. Γνωμ. 2688

-1-

Προς

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης

(Διεύθυνση Νομοπαρασκευαστικής

εργασίας- Τμήμα 4ον)

Ενταύθα

Στο ερώτημα που διατυπώνεται με το υπ'αρ. Φ 730/ΑΙ 378/14.6.1995 έγγραφο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στην Κολωνία, το οποίο μας διαβιβάσατε με το υπ'αρ. 123867/24.10.1995 έγγραφό Σας, αν δηλαδή:

"Δικαστική απόφαση περί λύσεως γάμου ο οποίος έχει τελεσθεί με αμφοτέρους τους τύπους, θρησκευτικό και πολιτικό, μεταξύ των ιδίων ακριβώς προσώπων, αλλά σε διαφορετική ημερομηνία για κάθε τύπο γάμου και στην οποία, απόφαση, μνημονεύεται μόνο η λύση του γάμου ο οποίος έχει τελεσθεί κατά την ημερομηνία τελέσεως του πολιτικού τύπου γάμου, συνεπιφέρει αυτομάτως και χωρίς άλλη περαιτέρω διαδικασία τη λύση και του σε διαφορετική ημερομηνία τελεσθέντος θρησκευτικού γάμου"

Η γνώμη μας έχει ως ακολούθως:

Ι. Κατά το άρ. 1367 ΑΚ "Ο γάμος τελείται είτε με τη σύγχρονη δήλωση των μελλονύμφων, ότι συμφωνούν σ' αυτό (πολιτικός γάμος) είτε με ιερολογία από ιερέα της

ανατολικής ορθόδοξης εκκλησίας ή λειτουργό άλλου δόγματος ή θρησκευματος γνωστού στην Ελλάδα.

Η δήλωση γίνεται δημόσια κατά πανηγυρικό τρόπο ενώπιον δύο μαρτύρων προς τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας του τόπου όπου τελείται ο γάμος ή προς τον νόμιμο αναπληρωτή τους, που είναι υποχρεωμένοι να συντάξουν αμέσως σχετική πράξη.

Οι προϋποθέσεις της ιεροτελεστίας και κάθε θέμα σχετικό μ'αυτήν διέπονται από το τυπικό και τους κανόνες του δόγματος ή του θρησκευματος σύμφωνα με το οποίο γίνεται η ιεροτελεστία, εφ'όσον δεν είναι αντίθετοι με τη δημόσια τάξη. Ο θρησκευτικός λειτουργός είναι υποχρεωμένος να συντάξει αμέσως σχετική πράξη. Η τέλεση πολιτικού γάμου δεν εμποδίζει την ιερολογία του ίδιου γάμου κατά την θρησκεία και το δόγμα των συζύγων".

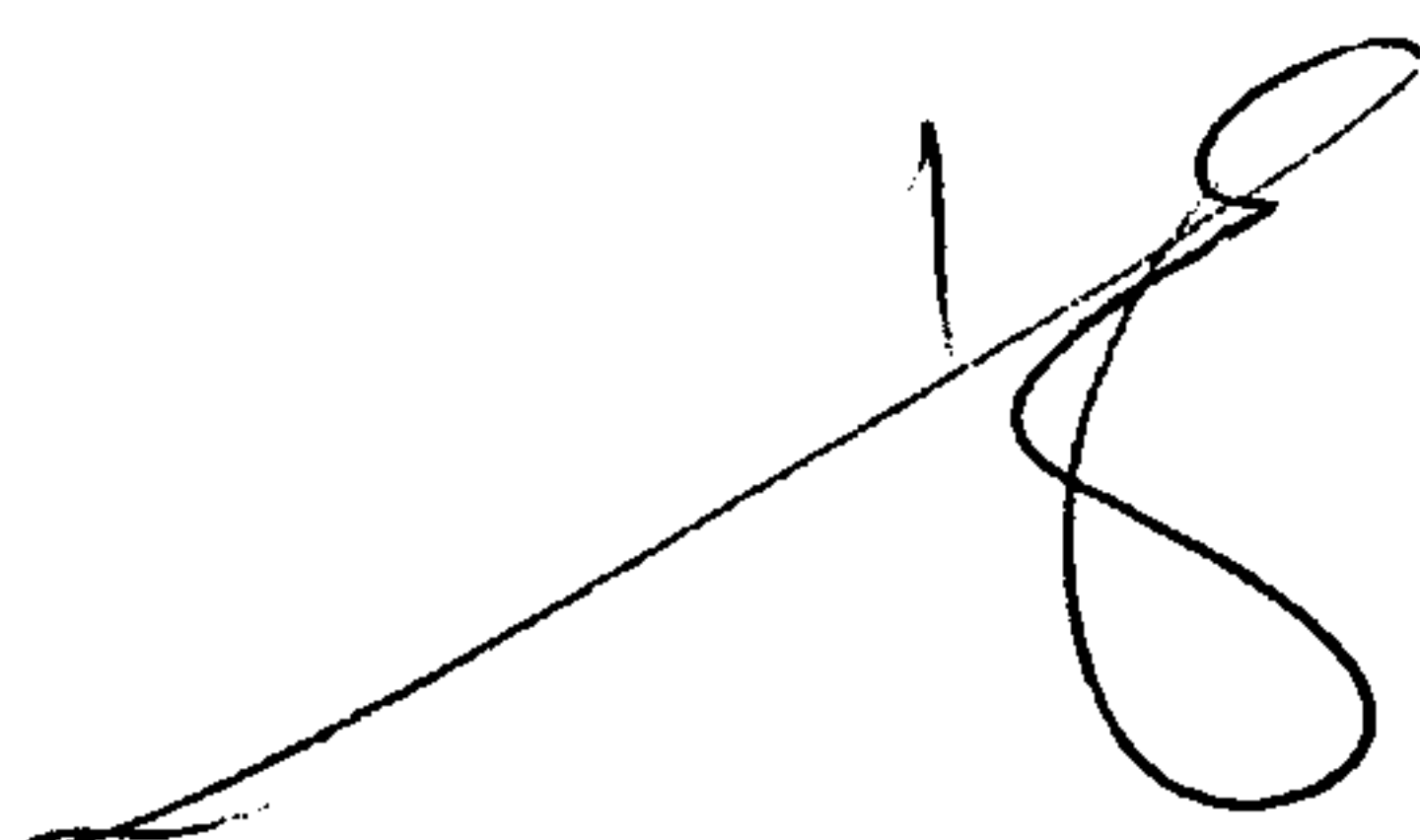
2. Με τη διάταξη αυτή καθιερώνονται ως ισότιμοί και ισοδύναμοι τύποι για την τέλεση γάμου α) η ^ή περί τούτου δήλωση στο Δήμαρχο ή Πρόεδρο της Κοινότητας των μελλονύμφων (πολιτικός γάμος) και β) η ιερολογία αυτού από θρησκευτικό, ως άνω, λειτουργό (θρησκευτικός γάμος), ενώ επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση η σύνταξη σχετικής

πράξης. Η ελεύθερη επιλογή και τήρηση του ενός μόνο από τους τύπους αυτούς από τους μελλονύμφους, που έχουν τα κατά νόμο λοιπά προσόντα, αρκεί δια την σύσταση εγκύρου μεταξύ τους γάμου, χωρίς ν'αποκλείεται και η τήρηση

λόγου να γίνει δεκτό. Χρονικός περιορισμός για την τήρηση του ενός τύπου εκ τούτων του γάμου μετά την προηγούμενη τήρηση του ετέρου δεν τίθεται (ιδ.σχ. Μ.Σταθόπουλος εις Ερμ.ΑΚ υπό το άρ. 1367 παρ.23- Γ.Κουμάντος οικ.δικ.Ι, 68- Ι.Σπυριδάκης σελ. 60- Γ.Σταθέας 6.100 - Β.Βαθρακοκοίλης ΑΚ (ερμηνεία) υπό αρ. 1367 σελ. 1865). Ως προς τις σχετικές υποχρεώσεις των Ελλήνων υπηκόων για τα εις την αλλοδαπή λαμβάνοντα χώραν ληξιαρχικά γεγονότα, ισχύουν οι διατάξεις των άρ. 42-44 του ληξιαρχικού νόμου και του αρ. 8 του ΠΔ 391/82 "Για τη ρύθμιση λεπτομερειών σχετικά με την τέλεση των πολιτικών γάμων.....". Από την τήρηση πάντως σε μεταγενέστερο χρόνο και του ετέρου τύπου του γάμου δεν παράγονται έννομες συνέπειες, αφού αυτές έχουν παραχθεί με την τήρηση του προηγούμενου και επομένως δεν θα είναι συστατικός τύπος του ιδίου γάμου, πλην αν για κάποιο νόμιμο λόγο αυτός (πρώτος) ακυρωθεί (Μ.Σταθόπουλος ο.α.).

4. Εξ άλλου κατά τα άρ. 1367 και 1438 ΑΚ, σε συνδυασμό, ο γάμος έγκυρος ή και ελαττωματικός (άκυρος ή ακυρώσιμος) αφού παράγει όλα τα αποτελέσματα του έγκυρου γάμου μέχρι να ακυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, μπορεί να λυθεί με διαζύγιο. Το διαζύγιο απαγγέλλεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. Δια την με τον τρόπο αυτό λύση του

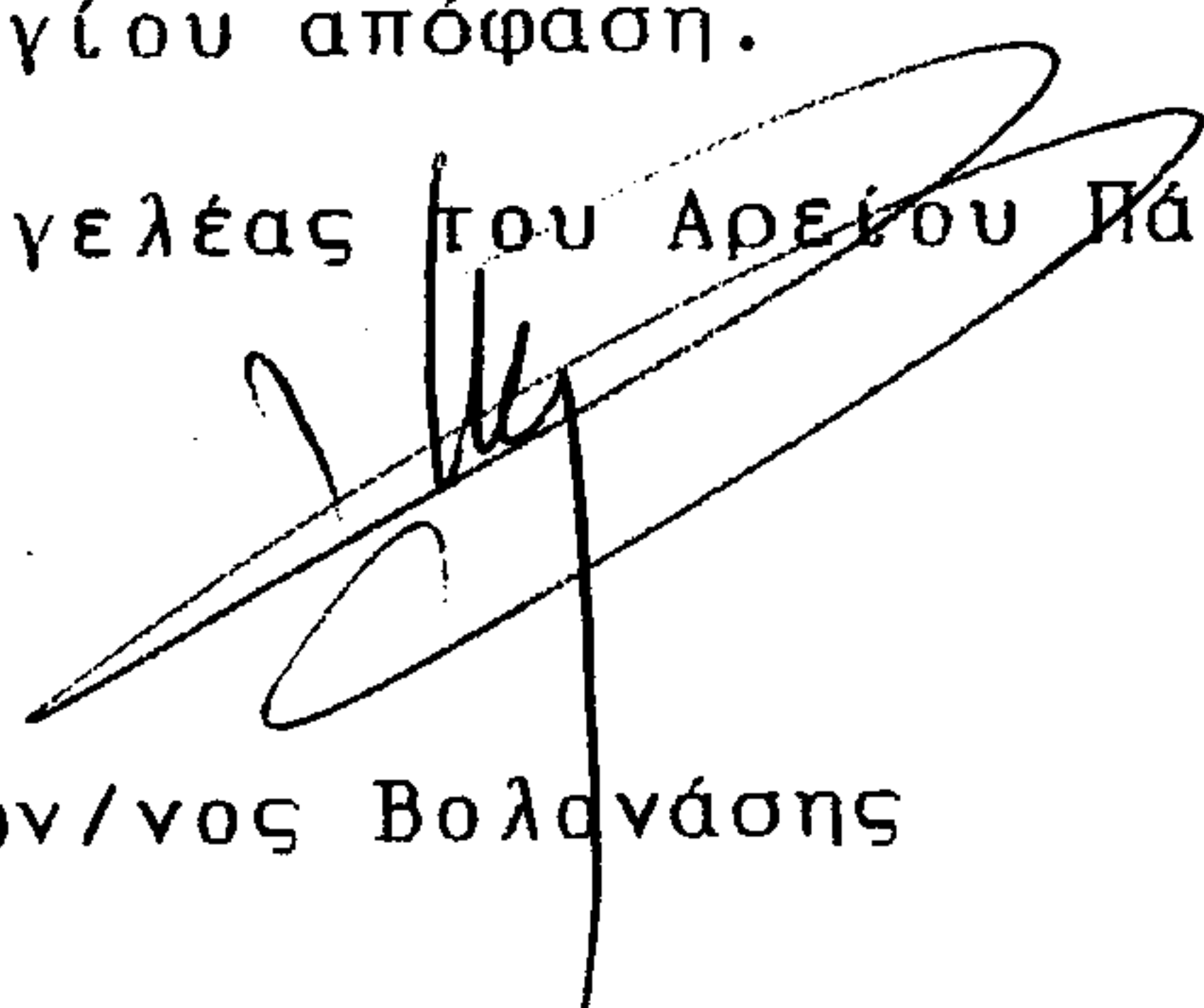
γάμου είναι ανεξάρτητο το γεγονός αν για την τελεσή του τηρήθηκε ο ένας εκ των δύο, ως άνω, τύπων και ποίος ή και αμφότεροι σε χρόνο που να διαφέρει η τήρηση του ενός από τον άλλο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πνευματική λύση του θρησκευτικού γάμου που ακολουθεί την περί διαζυγίου απόφαση με έκδοση διαζευκτηρίου από την αρμόδια εκκλησιαστική Αρχή δεν επηρεάζει το κύρος της δικαστικής απόφασης περί λύσης του γάμου, ούτε το κύρος του νέου πολιτικού γάμου που τυχόν θα συναφθεί, αλλ'είναι πρακτικώς αναγκαία για την τέλεση νέου τυχόν θρησκευτικού γάμου.

5. Το διαζύγιο περαιτέρω επαγόμενο ουσιώδη μεταβολή της ληξιαρχικής πράξης γάμου, κατ'άρ. 14 του ν. 344/1976 "περί ληξιαρχικών πράξεων" καταχωρίζεται στο περιθώριο της πράξης αυτής από τον υπόχρεο προς τούτο ληξίαρχο ή εκτελούντα χρέη ληξιάρχου μετά από αίτηση των κατά την παρ.3 του άρθρου τούτου υποχρέων. Η καταχώρηση αυτή γίνεται εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, αφ'ότου η λύουσα τον γάμο απόφαση καταστεί αμετάκλητη και ανεξάρτητα, επί θρησκευτικού γάμου, αν επακολούθησε η πνευματική λύση αυτού και εκδόθηκε το σχετικό πιστοποιητικό (διαζευκτήριο) από την αρμόδια Εκκλησιαστική Αρχή.

6. Κατόπιν τούτων στο άνω ερώτημα Σας προσηκει η απάντηση, ότι με την περί διαζυγίου δικαστική απόφαση, αφ'ότου καταστεί αμετάκλητη, λύεται ο μεταξύ των

σ'αυτή διαδίκων υφιστάμενος γάμος ανεξάρτητα από τον τύπο εκ των άνω που τηρήθηκε δια την τέλεσή του, αν δε τηρήθηκαν αμφότεροι οι διά τούτου προβλεπόμενοι τύποι αυτοί ποίος προηγήθηκε και ποίος σε μεταγενέστερο χρόνο επακολούθησε (πολιτικός ή θρησκευτικός), ή ποίος τυχόν αναφέρεται στην περί διαζυγίου απόφαση.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Κων/νος Βολανάσης